

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

23 päivänä joulukuuta 2015*

Ennakkoratkaisupyyntö — Direktiivi 2006/123/EY — Asiallinen soveltamisala — Toiminta, joka liittyy julkisen vallan käyttöön — Nuohoojan ammatti — Palotoimeen kuuluvat tehtävät — Elinkeinoluvan alueellinen rajoittaminen — Yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelu — Tarpeellisuus — Oikeasuhteisuus

Asiassa C-293/14,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Oberster Gerichtshof (ylimmän oikeusasteen tuomioistuin, Itävalta) on esittänyt 20.5.2014 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 13.6.2014, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Gebhart Hiebler

vastaan

Walter Schlagbauer,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: varapresidentti A. Tizzano (esittelevä tuomari), joka hoitaa ensimmäinen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit F. Biltgen, E. Levits, M. Berger ja S. Rodin,

julkisasiamies: M. Szpunar,

kirjaaja: hallintovirkamies L. Carrasco Marco,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 6.5.2015 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Gebhart Hiebler, edustajanaan Rechtsanwalt G. Medweschek,
- Walter Schlagbauer, edustajanaan Rechtsanwalt A. Seebacher,
- Itävallan hallitus, asiamiehenään G. Eberhard,
- Alankomaiden hallitus, asiamiehinään M. Bulterman ja J. Langer,
- Euroopan komissio, asiamiehinään F. Bulst, T. Scharf ja H. Tserepa-Lacombe,

kuultuaan julkisasiamiehen 16.7.2015 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee palveluista sisämarkkinoilla 12.12.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/123/EY (EUVL L 376, s. 36) 2 artiklan 2 kohdan i alakohdan, 10 artiklan 4 kohdan ja 15 artiklan 1 kohdan, 2 kohdan a alakohdan ja 3 kohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty Revision-valitusmenettelyssä, jossa asianosaisina ovat kaksi nuohoojan ammattia harjoittavaa Itävallan kansalaista Gebhart Hiebler ja Walter Schlagbauer ja jossa on kyse Schlagbauerin nostamasta kanteesta, jossa vaaditaan kieltämään sopimaton kaupallinen menettely, johon Hieblerin väitetään syyllistyneen elinkeinoaan harjoittaessaan.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 3 Direktiivin 2006/123 johdanto-osan 17, 70 ja 72 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(17) Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat ainoastaan taloudellista vastiketta vastaan suoritettavat palvelut. Yleishyödylliset palvelut eivät kuulu [SEUT 57] artiklassa vahvistetun määritelmän piiriin, eikä niihin näin ollen sovelleta tätä direktiiviä. Yleistä taloudellista etua koskevat palvelut [ts. yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvät palvelut] ovat taloudellista vastiketta vastaan suoritettavia palveluja ja kuuluvat siksi tämän direktiivin soveltamisalaan. Tietyt yleistä taloudellista etua koskevat palvelut esimerkiksi liikenteen alalla jäävät kuitenkin direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, eikä tässä direktiivissä esitettyä palvelujen tarjoamisen vapautta sovelleta tiettyihin muihin yleistä taloudellista etua koskeviin palveluihin, joita saattaa olla esimerkiksi postipalvelujen alalla. Direktiivi ei koske yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen rahoitusta, eikä sitä sovelleta järjestelmiin, joilla jäsenvaltiot myöntävät tukia erityisesti sosiaalialalla yhteisön kilpailusääntöjen mukaisesti. Direktiivissä ei käsitellä yleishyödyllisiä palveluja koskevan komission valkoisen kirjan seurantatoimia.

--

(70) Tätä direktiiviä sovellettaessa ja rajoittamatta [SEUT 14] artiklan soveltamista palveluja voidaan pitää yleistä taloudellista etua koskevinä palveluina vain siinä tapauksessa, että palveluntarjoaja tarjoaa niitä jäsenvaltion sille uskoman yleiseen etuun liittyvän erityistehtävän suorittamiseksi. Toimeksianto olisi tehtävä yhdellä tai useammalla säädöksellä, joiden muodosta kyseinen jäsenvaltio päättää, ja siinä olisi määriteltävä erityistehtävän täsmällinen luonne.

--

(72) Yleistä taloudellista etua koskeville palveluille osoitetaan tärkeitä tehtäviä, jotka liittyvät sosiaaliseen ja alueelliseen yhteenkuuluvuuteen. Tässä direktiivissä säädetty arviointiprosessi ei saa haitata näiden tehtävien suorittamista. Kyseinen prosessi ei saa vaikuttaa tällaisten tehtävien suorittamista koskeviin tarpeellisiin vaatimuksiin, mutta samalla olisi puututtava sijoittautumisvapauden perusteettomiin rajoituksiin.”
- 4 Direktiivin 2006/123 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tätä direktiiviä sovelletaan sellaisten palveluntarjoajien tuottamiin palveluihin, jotka ovat sijoittautuneet johonkin jäsenvaltioon.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta seuraaviin toimiin:

--

i) toiminta, joka liittyy [SEUT 51] artiklassa tarkoitettuun julkisen vallan käyttöön;

--”

5 Kyseisen direktiivin 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

--

6) ’lupajärjestelmällä’ menettelyä, jonka mukaisesti palveluntarjoajan tai vastaanottajan on käännyttävä toimivaltaisen viranomaisen puoleen saadakseen virallisen päätöksen tai hiljaisen päätöksen, joka oikeuttaa palvelutoiminnan aloittamiseen tai harjoittamiseen;

7) ’vaatimuksella’ velvoitetta, kieltoa, ehtoa tai rajoitusta, joka sisältyy jäsenvaltioiden lakeihin, asetuksiin tai hallinnollisiin määräyksiin tai johtuu oikeus- tai viranomaiskäytännöstä, ammattialasäännöistä tai ammattijärjestöjen tai muiden ammatillisten organisaatioiden yhteisistä säännöistä, jotka ne ovat vahvistaneet itsemääräämisoikeutensa puitteissa; työmarkkinaosapuolten neuvottelemissa työehtosopimuksissa vahvistettuja normeja ei sellaisenaan katsota tässä direktiivissä tarkoitetuiksi vaatimuksiksi;

8) ’yleistä etua koskevilla pakottavilla syillä’ syitä, jotka yhteisön tuomioistuimen oikeuskäytännössä on vahvistettu sellaisiksi ja joihin kuuluvat muun muassa seuraavat: yleinen järjestys, yleinen turvallisuus, kansanterveys, sosiaaliturvajärjestelmän rahoituksen tasapainon turvaaminen, kuluttajien, palvelujen vastaanottajien ja työntekijöiden suojelu, liiketoimien rehellisyys, petostentorjunta, ympäristönsuojelu kaupunkiympäristö mukaan luettuna, eläinten terveys, henkisen omaisuuden suojelu, kansallisen historiallisen ja taideperinnön säilyttäminen sekä sosiaali- ja kulttuuripolitiikan tavoitteet;

--”

6 Mainitun direktiivin 10 artiklan 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Luvan saatuaan palveluntarjoajan on voitava aloittaa tai harjoittaa palvelutoimintaa koko valtion alueella sekä perustaa toimipisteitä, tytäri liikkeitä, sivuliikkeitä tai toimistoja, ellei kutakin toimipaikkaa koskeva erillinen lupa tai luvan rajoittaminen koskemaan tiettyä osaa alueesta ole perusteltu yleiseen etuun liittyvästä pakottavasta syystä.”

7 Saman direktiivin 15 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on tutkittava, sisältyykö niiden oikeusjärjestelmään 2 kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia, ja varmistettava, että vaatimukset ovat 3 kohdassa tarkoitettujen ehtojen mukaiset. Jäsenvaltioiden on mukautettava lakejaan, asetuksiaan tai hallinnollisia määräyksiään, jotta ne olisivat yhdenmukaisia mainittujen ehtojen kanssa.

2. Jäsenvaltioiden on tutkittava, asetetaanko niiden oikeusjärjestelmässä palvelutoiminnan aloittamisen tai harjoittamisen ehdoksi seuraavien syrjimättömien vaatimusten noudattaminen:

a) määrälliset tai alueelliset rajat, jotka vahvistetaan esimerkiksi väestömäärän tai palveluntarjoajien välisen maantieteellisen vähimmäisetäisyyden muodossa;

--

3. Jäsenvaltioiden on tarkistettava, että 2 kohdassa tarkoitettut vaatimukset täyttävät seuraavat ehdot:
- a) syrjimättömyys: vaatimukset eivät ole suoraan tai välillisesti syrjiviä kansalaisuuden tai yrityksen kotipaikan suhteen;
  - b) välttämättömyys: vaatimukset ovat perusteltuja yleisen edun mukaisin pakottavin syin;
  - c) oikeasuhteisuus: vaatimukset ovat omiaan takaamaan tavoitellun päämäärän saavuttamisen, ne eivät saa ylittää sitä, mikä on välttämätöntä tavoitteen saavuttamiseksi, eikä muilla vähemmän rajoittavilla toimenpiteillä voida saavuttaa samaa tulosta.
4. Edellä olevia 1, 2 ja 3 kohtaa sovelletaan yleistä taloudellista etua koskevia palveluja koskevaan lainsäädäntöön vain siltä osin kuin kyseisten kohtien soveltaminen ei oikeudellisesti tai tosiasiallisesti estä yrityksiä hoitamasta niille uskottuja erityistehtäviä.

--”

Itävallan oikeus

- 8 Elinkeinolain (Gewerbeordnung) 120 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Nuohoojan elinkeinoa -- koskeva elinkeinolupa tarvitaan savu- ja kaasuhormien, savu- ja kaasuputkien sekä niihin kuuluvien tulisijojen puhdistamiseen, nuohoamiseen ja tarkastamiseen. Mikäli nuohoojille on osavaltion säännöksissä asetettu velvollisuus harjoittaa turvallisuuteen liittyvää toimintaa, erityisesti palontorjuntaa [(Feuerpolizei, jäljempänä palotoimi)] tai rakennustarkastusta koskevaa toimintaa tai vastaavaa toimintaa, ne suorittavat julkisia tehtäviä, ja niillä on oltava tätä varten toimipaikka Itävallassa.”

- 9 Elinkeinolain 123 §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Osavaltion päämiehen [(Landeshauptmann)] on säädettävä asetuksella nuohoojan ammatin harjoittamisen alueellisesta rajaamisesta. Kyseisessä asetuksessa on määritettävä nuohousalueiden rajat siten, että palotoimeen kuuluvat tehtävät voidaan hoitaa asianmukaisesti ja että kullakin nuohousalueella varmistetaan vähintään kahden nuohousyrityksen, joissa kussakin on vähintään kaksi kokopäivätoimista työntekijää, taloudellinen elinkelpoisuus. --

2. Nuohoojan ammatin harjoittamiseksi voidaan tehdä ainoastaan sellaisia elinkeinoilmoituksia, joissa 120 §:n 1 momentissa tarkoitettut toiminnot rajataan kyseiseen nuohousalueeseen. Silloin kun on kyse välittömästä vaaratilanteesta, 122 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimeksiannosta tai siirtymisestä toiselle nuohousalueelle 124 §:n mukaisesti, 120 §:n 1 momentissa tarkoitettujen toimintojen harjoittaminen on kuitenkin sallittua myös nuohousalueen ulkopuolella. --

3. Nuohoojilla on velvollisuus harjoittaa 120 §:n 1 momentissa mainittuja toimintoja nuohousalueellaan kulloinkin voimassa olevaa enimmäishintaa noudattaen.”

10 Elinkeinolain 124 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Silloin kun nuohouskohteeseen toimeksiannon saanut nuohooja vaihtuu, siihenastisen nuohoojan on viipymättä toimitettava kirjallinen selonteko viimeksi suoritetusta nuohouksesta ja nuohouskohteen tilasta uudelle toimeksiannon saaneelle nuohoojalle, kunnalle ja nuohouskohteen omistajalle. – – Jos kyseisellä nuohousalueella ei ole kahta useampaa nuohoojaa, siirtyminen toiselle nuohousalueelle on sallittu.”

11 Elinkeinolain 125 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Osavaltion päämiehen on vahvistettava asetuksella myös enimmäishinnat. Tällöin on otettava huomioon yritysten suorituskyky ja palvelun vastaanottajien edut. – –”

12 Osavaltioiden säännöstoissa on sääntöjä, jotka koskevat lämmityslaitteistojen omistajien velvollisuutta puhdistuttaa savuhormit säännöllisesti nuohoojilla. Niillä annetaan lisäksi nuohoojien suoritettavaksi palotoimeen kuuluvia erityistehtäviä.

13 Kärntenin osavaltiossa kyseisiin tehtäviin kuuluu muun muassa säännöllisten tarkastusten suorittaminen palojen torjumiseksi (jäljempänä palotarkastus).

14 Pelastus- ja palotoimesta annetun Kärntenin osavaltion lain (Kärntner Gefahrenpolizei- und Feuerpolizeiordnung, jäljempänä pelastus- ja palotoimilaki) 26 §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Rakennelmien palotarkastuksen avulla pyritään toteamaan olosuhteet, jotka voivat aiheuttaa tai edistää palovaaraa sekä vaikeuttaa palontorjuntaa ja pelastustoimenpiteiden toteuttamista tai estää sen.

2. Palotarkastuksen yhteydessä on tarkasteltava silmämääräisesti erityisesti sitä,

a) noudattaako rakennuksen omistaja (rakennelman omistaja) tai sen käyttöoikeuden haltija tätä lakia tai tämän lain nojalla annettuja määräyksiä ja päätöksiä tai onko muutoin havaittavissa palotoimeen liittyviä epäkohtia;

b) onko havaittavissa palovaaraa aiheuttavia rakennusvikoja ja

c) onko havaittavissa muita paloturvallisuuden tai palontorjunnan kannalta merkityksellisiä seikkoja. – –

3. Palotarkastus on suoritettava ottamalla huomioon rakennelmiin kohdistuva paloturvallisuusriski. Se on suoritettava sellaisten rakennelmien osalta,

a) joissa paloturvallisuudelle aiheutuva vaara on vähäinen, 15 vuoden välein;

b) joissa paloturvallisuudelle aiheutuva vaara on keskimääräinen, 9 vuoden välein; ja

c) joissa paloturvallisuudelle aiheutuva vaara on suuri, 5 vuoden välein. – –”

15 Pelastus- ja palotoimilain 27 §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Toimeksiannon saaneen nuohoojan – – on suoritettava 26 §:ssä tarkoitettu palotarkastus itsenäisesti.

– –

9. Jokaisesta 1 momentin mukaisesti suoritetusta palotarkastuksesta omistajan (käyttöoikeuden haltijan tai isännöintiliikkeen) on suoritettava maksu, jonka nuohooja perii. Jos maksuvelvollinen ei suorita kyseistä maksua, kunnan on vahvistettava se päätöksellä. Maksun suuruus määritetään nuohoustoiminnan enimmäismaksujen vahvistamisesta annetussa asetuksessa tarkastuksen osalta vahvistettujen maksujen nojalla.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 16 Hiebler harjoittaa elinkeinolain 123 §:n mukaisesti nuohoojan ammattia Kärntenin osavaltiossa kyseisen osavaltion aluetta A varten voimassa olevan elinkeinoluvan nojalla.
- 17 Alueella B ei ollut 26.7.2011 saakka enempää kuin kaksi siellä toimintaansa harjoittavaa nuohoojaa. Hieblerin kaltaiset nuohoojat, joilla oli lupa harjoittaa toimintaansa muilla alueilla, saattoivat näin ollen elinkeinolain 124 §:n nojalla hankkia myös kyseiselle alueelle B sijoittautuneita asiakkaita.
- 18 Nuohoojan tehtävän aluekohtaista hoitamista koskevien asetuksen säännösten muutos, joka tuli voimaan 27.7.2011, johti uuden alueen C perustamiseen alueen B sulaututtua erääseen toiseen alueeseen.
- 19 Vaikka tämän sulautumisen johdosta uudella alueella C toimintaa harjoitti neljä nuohoojaa, Hiebler yritti kuitenkin edelleen hankkia siellä asuvia asiakkaita ja harjoittaa nuohoojan ammattiaan useiden näiden asiakkaiden luona, jotka antoivat hänen tehtäväkseen heidän tulisijojensa puhdistamisen.
- 20 Kyseinen toiminta merkitsi tulonmenetyksiä Schlagbauerille, jolla oli lupa harjoittaa toimintaansa mainitulla alueella C. Schlagbauer nosti tämän johdosta Landesgericht Klagenfurtissa (Klagenfurtin aluetuomioistuim) kanteen, jossa vaadittiin Hieblerin sopimattomana pidetyn kaupallisen menettelyn lopettamista, Hieblerin velvoittamista maksamaan vahingonkorvauksena 2 594,65 euron suuruinen summa korkoineen ja oikeudenkäyntikuluineen sekä annettavan ratkaisun julkaisemisesta. Hiebler vaati kanteen hylkäämistä ja väitti, että direktiivi 2006/123 on esteenä pääasiassa kyseessä olevalle Itävallan säännöstölle siltä osin kuin kyseisessä säännöstössä rajoitetaan alueellisesti lupaa harjoittaa nuohoojan yksityisiä taloudellisia toimintoja.
- 21 Landesgericht Klagenfurt (Klagenfurtin aluetuomioistuim) hyväksyi Schlagbauerin kanteen ja katsoi, että elinkeinolain 123 §:ssä säädetty alueellinen rajoitus on yhteensoveltuva mainitun direktiivin kanssa, koska se on syrjimätön, tarpeellinen ja oikeasuhteinen.
- 22 Oberlandesgericht Graz (Grazin ylimmän oikeusasteen aluetuomioistuim) vahvisti kyseisen päätöksen ja totesi vielä, että nuohoojille palotoimen alalla annetut julkisen palvelun tehtävät oikeuttavat rajoittamaan alueellisesti nuohoojien elinkeinolupaa.
- 23 Hiebler pani Oberster Gerichtshofissa (ylimmän oikeusasteen tuomioistuim) vireille Revision-menettelyn. Se väitti kyseisessä tuomioistuimessa, että vaikka pääasiassa kyseessä olevaa kansallista säännöstöä voidaan pitää unionin oikeuden kanssa yhteensoveltuvana siltä osin kuin kohteena oleva alueellinen rajoitus koskee nuohoojien palotoimen alalla hoitavia tehtäviä, näin ei ole kuitenkaan siltä osin kuin kyseinen rajoitus koskee myös nuohoojien yksityisiä taloudellisia toimintoja, joissa on kyse savu- ja kaasuhormien, savu- ja kaasuputkien sekä niihin kuuluvien tulisijojen puhdistamisesta ja huoltamisesta.
- 24 Oberster Gerichtshof (ylimmän oikeusasteen tuomioistuim) pitää selvänä, ettei direktiiviä 2006/123 ole sen 2 artiklan 2 kohdan i alakohdan mukaan tarkoitus soveltaa palotoimen alaan kuuluviin julkisen palvelun tehtäviin, vaan sen on tarkoitus kattaa yksinomaan nuohoojien yksityiset taloudelliset

toiminnot. Koska kyseiset tehtävät ja toiminnot ovat kuitenkin yhteydessä toisiinsa, mainittu tuomioistuin pohtii mahdollisuutta katsoa, ettei kyseistä direktiiviä sovelleta nuohoojan ammatin harjoittamiseen kokonaisuudessaan.

25 Lisäksi siinä tilanteessa, että kyseiset yksityiset taloudelliset toiminnot kuuluisivat mainitun direktiivin soveltamisalaan, Oberster Gerichtshofilla (ylimmän oikeusasteen tuomioistuin) on myös epäilyksiä pääasiassa kyseessä olevan Itävallan säännösten yhteensoveltuvuudesta niiden saman direktiivin 10 ja 15 artiklassa vahvistettujen sääntöjen kanssa, jotka koskevat unionin palvelujen tarjoajien sijoittautumisvapautta.

26 Näissä olosuhteissa Oberster Gerichtshof (ylimmän oikeusasteen tuomioistuin) päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko nuohoojan koko elinkeinotoiminta suljettu [direktiivin 2006/123] 2 artiklan 2 kohdan i alakohdan nojalla kyseisen direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, koska nuohoojat suorittavat myös palotoimen alaan (palotarkastukset, rakennusprosesseihin liittyvät lausunnot jne.) liittyviä tehtäviä?

2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi:

voidaanko [direktiivin 2006/123] 10 artiklan 4 kohdan ja 15 artiklan 1 kohdan, 2 kohdan a alakohdan ja 3 kohdan kanssa yhteensoveltuvana pitää sellaista kansallista oikeussääntöä, jonka mukaan nuohoojan elinkeinolupa on lähtökohtaisesti rajoitettu tiettyyn ’nuohousalueeseen’?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

27 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä kysymyksellään, onko direktiiviä 2006/123 tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen nuohoojan ammatin harjoittaminen on suljettu kokonaisuudessaan mainitun direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, koska kyseinen ammatti edellyttää paitsi yksityisten taloudellisten toimintojen myös palotoimen alaan kuuluvien tehtävien suorittamista.

28 Oberster Gerichtshof (ylimmän oikeusasteen tuomioistuin) esittää tuon kysymyksen lähtemällä implisiittisesti siitä, että Kärntenin osavaltion nuohoojille uskotut palotoimen alaan kuuluvat tehtävät on luonnehdittava toiminnaksi, joka liittyy julkisen vallan käyttöön ja joka on näin ollen suljettu mainitun direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle sen 2 artiklan 2 kohdan i alakohdan nojalla. On siis määritettävä, johtaako kyseisten tehtävien ja yksityisten taloudellisten toimintojen suorittamisen välillä oleva yhteys siihen, ettei mainittua direktiiviä sovelleta nuohoojan ammatin harjoittamiseen kokonaisuudessaan.

29 Kuten myös Euroopan komissio on kirjallisissa huomautuksissaan korostanut, kyseinen tuomioistuin ei ole myöskään täsmentänyt ennakkoratkaisupyyntönsä niitä seikkoja, joiden perusteella se on voinut luonnehtia mainitut tehtävät tällä tavalla.

30 Tästä syystä on niin, että jotta ensimmäiseen kysymykseen voidaan antaa hyödyllinen vastaus, on ensin tarkastettava, liittyvätkö pääasiassa kyseessä olevan kaltaiset palotoimeen kuuluvat tehtävät ”julkisen vallan käyttöön” direktiivin 2006/123 2 artiklan 2 kohdan i alakohdassa tarkoitettulla tavalla vai kuuluvatko ne jonkin muun kyseisen direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jätetyn toiminnon alaan. Vasta näissä tilanteissa on tämän jälkeen määritettävä, johtaako tällainen seikka siihen, ettei samaa direktiiviä voida soveltaa nuohoojan ammatin harjoittamiseen kokonaisuudessaan.

- 31 Ensimmäisen tarkastuksen yhteydessä on tutkittava aluksi mainitussa 2 artiklan 2 kohdan i alakohdassa olevan säännöksen ulottuvuus.
- 32 Kuten palveludirektiivin täytäntöönpanosta laaditun käsikirjan (jäljempänä käsikirja) 2.1.2 kohdassa on huomautettu, kyseinen säännös kuvastaa poikkeusta EY 45 artiklassa, josta on Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen tullut SEUT 51 artikla, olevaan sijoittautumisvapautta koskevaan sääntöön. Mainittua säännöstä tulkittaessa on siis viitattava unionin tuomioistuimen näitä artikloja koskevassa oikeuskäytännössään vahvistamiin periaatteisiin.
- 33 Kyseisen oikeuskäytännön valossa on heti alkuun korostettava, että direktiivin 2006/123 2 artiklan 2 kohdan i alakohdassa säädettyä poikkeusta on perusvapautta koskevana poikkeuksena tulkittava niin, että sen ulottuvuus rajoittuu siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä niiden etujen turvaamiseksi, joita jäsenvaltiot voivat sen nojalla suojella (ks. analogisesti tuomio komissio v. Belgia, C-47/08, EU:C:2011:334, 84 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), ja se on rajoitettava koskemaan vain sellaisia toimintoja, joissa on sellaisenaan kyse välittömästä ja nimenomaisesta osallistumisesta julkisen vallan käyttöön (ks. analogisesti tuomio komissio v. Belgia, C-47/08, EU:C:2011:334, 85 kohta ja tuomio SOA Nazionale Costruttori, C-327/12, EU:C:2013:827, 51 kohta).
- 34 Kuten unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä vielä ilmenee, tällaisen poikkeuksen ulkopuolelle on lisäksi katsottava jäävän sellaiset julkisen vallan käyttöön nähden avustavat tai valmistelevat toiminnot (ks. analogisesti tuomio komissio v. Saksa, C-404/05, EU:C:2007:723, 44 kohta), jotka eivät sisällä itsenäisen päätösvallan käyttöä ja jotka suoritetaan valtiovallan suorassa valvonnassa (ks. analogisesti tuomio komissio v. Portugali, C-438/08, EU:C:2009:651, 36 ja 41 kohta ja tuomio SOA Nazionale Costruttori, C-327/12, EU:C:2013:827, 53 kohta) ja joihin ei liity oikeutta käyttää voimakeinoja (ks. analogisesti tuomio komissio v. Espanja, C-114/97, EU:C:1998:519, 37 kohta) tai pakkokeinoja (ks. analogisesti tuomio Anker ym., C-47/02, EU:C:2003:516, 61 kohta ja tuomio komissio v. Portugali, C-438/08, EU:C:2009:651, 44 kohta).
- 35 Kyseisen oikeuskäytännön valossa on siis tarkastettava, liittyvätkö Kärntenin osavaltion nuohoojille annetut palotoimen alaan kuuluvat tehtävät ”julkisen vallan käyttöön” direktiivin 2006/123 2 artiklan 2 kohdan i alakohdassa tarkoitetulla tavalla.
- 36 Tässä tapauksessa on todettava, että – kuten pelastus- ja palotoimiasetuksen 26 §:stä ilmenee – kyseisiin tehtäviin kuuluu muun muassa rakennelmien säännöllinen tarkastaminen sen määrittämiseksi, noudattaako rakennelmien omistaja tai käyttöoikeuden haltija asiaa koskevien lakien tai asetusten sääntöjä, onko olemassa palovaaran aiheuttavia rakennusvikoja ja voivatko muut olosuhteet aiheuttaa tai edistää palovaaraa taikka vaikeuttaa palontorjuntaa ja pelastustoimenpiteiden toteuttamista.
- 37 Mainittuja tehtäviä hoitaessaan nuohoojat huolehtivat kuitenkin – kuten Itävallan hallitus on kirjallisissa huomautuksissaan todennut – kunnille Itävallan perustuslain 118 §:n 3 momentin 9 kohdassa annetusta tehtävästä; kyseisen 9 kohdan mukaan paikalliset palotoimen tehtävät kuuluvat kunnille niiden oman toimialan yhteydessä.
- 38 Palotoimeen kuuluvat tehtävät ovat siten – kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 35 kohdassa todennut – julkisen vallan käyttöön nähden avustavia toimintoja siltä osin kuin kunkin kunnan kunnanjohtaja siirtää ne nuohoojille ja ne hoidetaan kunnanjohtajan välittömässä valvonnassa ilman, että nuohoojilla olisi omaa täytäntöönpanovaltaa tai voima- tai pakkokeinoja asiakkaisiinsa nähden. Tätä toteamusta tukee nuohoojille asetettu velvollisuus ilmoittaa mainittuja tehtäviä hoitaessaan asianomaiselle kunnalle puutteista, joita ei ole korjattu, jos on olemassa välitön palovaara tai jos tarkastuksen suorittaminen on estetty.

- 39 Tästä ilmenee, että nuohoojien Kärntenin osavaltiossa hoitamat palotoimeen kuuluvat tehtävät eivät liity sellaisinaan julkisen vallan käyttöön direktiivin 2006/123 2 artiklan 2 kohdan i alakohdassa tarkoitettulla tavalla eivätkä ne ole siis toimintaa, joka on kyseisen säännöksen nojalla suljettu kyseisen direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.
- 40 Tällaista päätelmää ei voida kumota siinä tilanteessa, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen olisi luonnehdittava mainitut tehtävät yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvään palveluun sidoksissa oleviksi tehtäviksi, kuten Itävallan hallitus on väittänyt vastauksena unionin tuomioistuimen esittämään kirjalliseen kysymykseen.
- 41 Tässä yhteydessä on tosin korostettava, että – kuten unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta ilmenee – Kärntenin osavaltion nuohoojat suorittavat palotoimen alaan kuuluvia toimintoja direktiivin 2006/123 johdanto-osan 70 perustelukappaleen ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti ja toimeksiannolla eli nuohoojien elinkeinoluvalle ja lain säännöksellä eli pelastus- ja palotoimilain 26 §:llä – joissa määritellään selvästi ja läpinäkyvästi annetun julkisen palvelun veloitteen täsmällinen luonne – niille uskotun julkisen palvelun erityistehtävän suorittamiseksi (ks. analogisesti tuomio *Fallimento Traghetti del Mediterraneo*, C-140/09, EU:C:2010:335, 37 kohta ja tuomio *Femarbel*, C-57/12, EU:C:2013:517, 48 kohta).
- 42 Mainitusta asiakirja-aineistosta näyttää lisäksi ilmenevän myös, että Kärntenin osavaltiossa hyväksytyjen nuohoojien on SEUT 14 artiklan, EUT-sopimukseen liitetyn yleistä etua koskevista palveluista tehdyn pöytäkirjan (N:o 26) 1 artiklan ja unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti hoidettava mainitun julkisen palvelun veloitteen nojalla palotoimeen kuuluvia tehtäviä kaikkien niille osoitetun alueen käyttäjien hyväksi siten, että yhtäläiset mahdollisuudet saada palveluja taataan soveltamalla yhtenäisiä maksuja, joiden enimmäismäärä vahvistetaan kyseisen osavaltion päämiehen asetuksella (ks. analogisesti tuomio *Fallimento Traghetti del Mediterraneo*, C-140/09, EU:C:2010:335, 38 kohta ja tuomio *Femarbel*, C-57/12, EU:C:2013:517, 47 kohta), ja varmistamalla samankaltaiset laatua koskevat edellytykset riippumatta erityistilanteista tai siitä, miten kannattavaa kukin yksittäinen toiminta on taloudellisesti (ks. vastaavasti tuomio *Corbeau*, C-320/91, EU:C:1993:198, 15 kohta).
- 43 Vaikka kyseiset tehtävät olisikin luonnehdittava yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvään palveluun sidoksissa oleviksi tehtäviksi – mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkastettava –, ne kuuluisivat kuitenkin direktiivin 2006/123 soveltamisalaan.
- 44 Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 37 kohdassa huomauttanut, mainitun direktiivin 2 artiklan 2 kohdan a alakohdasta, kun sitä luetaan yhdessä kyseisen direktiivin johdanto-osan 17, 70 ja 72 perustelukappaleen kanssa, ilmenee näet nimenomaisesti, että mainitulla direktiivillä vahvistettuja sääntöjä sovelletaan lähtökohtaisesti kaikkiin yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviin palveluihin, ja näiden sääntöjen soveltamisalan ulkopuolelle jäävät pelkästään yleisiin, muihin kuin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvät palvelut.
- 45 On siis pääteltävä, että riippumatta siitä, miten ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin luonnehtii Kärntenin osavaltion nuohoojien hoitamat palotoimeen kuuluvat tehtävät, kyseiset tehtävät kuuluvat saman direktiivin soveltamisalaan.
- 46 Tämän johdosta ei siis ole tarkasteltava – koska siitä on tullut tarkoitukseton – kysymystä siitä, johtaako mainittujen tehtävien ja nuohoojien Kärntenin osavaltiossa suorittamien yksityisten taloudellisten toimintojen välinen yhteys siihen, ettei direktiiviä 2006/123 sovelleta myöskään näihin viimeksi mainittuihin toimintoihin eikä siis nuohoojan ammatin harjoittamiseen kokonaisuudessaan.

47 Kaikkien edellä esitettyjen seikkojen perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että direktiiviä 2006/123 on tulkittava siten, että se kattaa pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen nuohoojan ammatin harjoittamisen kokonaisuudessaan, vaikka kyseinen ammatti edellyttää paitsi yksityisten taloudellisten toimintojen myös palotoimen alaan kuuluvien tehtävien suorittamista.

Toinen kysymys

48 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee toisella kysymyksellään, ovatko direktiivin 2006/123 10 ja 15 artikla esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle kansalliselle säännöstölle, jonka mukaan nuohoojan elinkeinolupa on kokonaisuudessaan rajattu tiettyyn maantieteelliseen alueeseen.

49 Tässä yhteydessä on heti alkuun todettava, että tällainen palvelutoiminnan harjoittamista koskevan luvan alueellinen rajoittaminen merkitsee mainitun direktiivin 10 ja 15 artiklan nojalla palvelujen tarjoajan sijoittautumisvapauden rajoittamista.

50 Yhtäältä näet mainitun 10 artiklan 4 kohdasta, jonka mukaan toimipaikkaa koskevan luvan nojalla palvelujen tarjoajan on voitava harjoittaa palvelutoimintaansa ”koko valtion alueella”, ilmenee, että tällaisen luvan alueellinen rajoittaminen merkitsee kyseessä olevan toiminnan harjoittamisen estettä.

51 Toisaalta direktiivin 2006/123 15 artiklan 2 kohdan a alakohdassa luonnehditaan nimenomaisesti palvelutoiminnan harjoittamisen ”alueelliset rajat” kyseisen direktiivin 4 artiklan 7 alakohdassa tarkoitetuiksi ”vaatimuksiksi”, jotka ovat ehtoja, jotka vaikuttavat palvelujen tarjoajien sijoittautumisvapauteen.

52 Jotta ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle voidaan esittää hyödyllinen vastaus, tässä yhteydessä on määritettävä se oikeudellinen järjestelmä, jota pääasiassa kyseessä olevan kaltaiseen alueelliseen rajoitukseen sovelletaan mainitun direktiivin 10 ja 15 artiklan nojalla, sen tarkastamiseksi, onko kyseinen rajoitus kielletty vai voidaanko se sallia tietyin edellytyksin.

53 Yhtäältä on todettava direktiivin 2006/123 10 artiklan osalta, että vaikka on totta, että sen 4 kohdan sanamuodon mukaan sen perusteleminen, että lupa voidaan rajoittaa koskemaan tiettyä osaa jäsenvaltion alueesta, edellyttää pelkästään ”yleiseen etuun liittyvän pakottavan syyn” olemassaoloa, kyseisessä säännöksessä vaaditaan kuitenkin – kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 45 kohdassa huomauttanut ja kuten käsikirjan 6.1.5 kohdasta ilmenee –, että tällainen rajoitus on myös syrjintäkiellon periaatteen ja suhteellisuusperiaatteen, jotka ovat unionin oikeuden yleisiä periaatteita, mukainen.

54 Toisaalta on todettava, että kun direktiivin 2006/123 15 artiklalla palvelutoiminnan harjoittamista koskevat alueelliset rajoitukset sisällytetään sen 2 kohdassa lueteltujen arvioitavien vaatimusten luetteloon, sillä annetaan myös jäsenvaltioille sen 1 kohdan nojalla lupa pitää voimassa tai tarvittaessa ottaa käyttöön oikeusjärjestelmässään tällaisia rajoituksia, kunhan ne ovat kuitenkin kyseisen säännöksen 3 kohdassa tarkoitettujen syrjimättömyyttä, välttämättömyyttä ja oikeasuhteisuutta koskevien ehtojen mukaisia (ks. vastaavasti tuomio Rina Services ym., C-593/13, EU:C:2015:399, 32 ja 33 kohta).

55 Näistä seikoista ilmenee, että – kuten komissio on kirjallisissa huomautuksissaan korostanut – mainitun direktiivin 10 artiklan 4 kohdassa ja 15 artiklan 3 kohdassa säädetään kummassakin mahdollisuudesta oikeuttaa pääasiassa kyseessä olevan alueellisen rajoituksen kaltaisen sijoittautumisvapauden rajoitus ja edellytetään, että tätä varten noudatetaan samoja ehtoja, joilla pyritään siihen, että ensinnäkin kyseinen rajoitus ei ole syrjivä kansalaisuuden suhteen, että tämän jälkeen se on perusteltu yleisen edun mukaisin pakottavin syin ja että lopuksi se on omiaan takaamaan tavoitellun päämäärän saavuttamisen, sillä ei ylitetä sitä, mikä on välttämätöntä tavoitteen saavuttamiseksi, eikä muilla vähemmän rajoitavilla toimenpiteillä voida saavuttaa samaa tulosta.

- 56 Tässä tapauksessa on ensinnäkin todettava, että pääasiassa kyseessä olevaa alueellista rajoitusta sovelletaan ilman kansalaisuuteen perustuvaa syrjintää.
- 57 Toiseksi on huomautettava, että – kuten Itävallan hallituksen kirjallisista huomautuksista ilmenee – kyseisellä rajoituksella pyritään takaamaan palosuojalaitteiden moitteeton toiminta sekä parantamaan tulipalojen, räjähdysten ja kaasumyrkytysten ehkäisemistä.
- 58 Koska tällaiset tavoitteet kuuluvat kansanterveyden suojelun alaan, joka on – kuten direktiivin 2006/123 4 artiklan 8 alakohdasta ja unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee – yksi niistä yleistä etua koskevista pakottavista syistä, joilla voidaan perustella sijoittautumisvapauden rajoituksia (ks. mm. vastaavasti tuomio *Ottica New Line di Accardi Vincenzo*, C-539/11, EU:C:2013:591, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), on katsottava, että myös pääasiassa kyseessä olevan alueellisen rajoituksen tarpeellisuutta koskeva ehto on täyttynyt.
- 59 Näin ollen on kolmanneksi tutkittava pääasiassa kyseessä olevan alueellisen rajoituksen oikeasuhteisuus tarkastamalla aluksi, onko kyseinen rajoitus omiaan takaamaan tavoitellun päämäärän saavuttamisen.
- 60 Tässä yhteydessä on muistutettava, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan terveydenhoitolaitokset ja -infrastruktuurit, apteekit ja optikkoliikkeet voivat olla suunnittelun kohteena siten, että taataan väestön tarpeita vastaava terveydenhoito, joka kattaa koko alueen ja jossa otetaan huomioon maantieteellisesti eristyksissä olevat tai muuten epäedullisessa asemassa olevat alueet (ks. vastaavasti tuomio *Hartlauer*, C-169/07, EU:C:2009:141, 51 ja 52 kohta; tuomio *Blanco Pérez ja Chao Gómez*, C-570/07 ja C-571/07, EU:C:2010:300, 70 kohta ja tuomio *Ottica New Line di Accardi Vincenzo*, C-539/11, EU:C:2013:591, 36 ja 37 kohta).
- 61 Näitä samoja periaatteita on mahdollista soveltaa pääasiassa kyseessä olevan nuohoojan ammatin harjoittamiseen.
- 62 Itävallan hallituksen huomautuksista näet ilmenee, että Kärntenin osavaltion kaltaisissa osavaltioissa on asutuskeskuksia, jotka nuohoojat voisivat mieltää kannattaviksi ja siis houkuttelevammiksi, kuten ne, jotka sijaitsevat kaupunkialueilla. Muita jäsenvaltion alueen osia voitaisiin sitä vastoin pitää vähemmän houkuttelevina, kuten maantieteellisesti eristyksissä olevat alueet tai muuten epäedullisessa asemassa olevat alueet (ks. analogisesti tuomio *Blanco Pérez ja Chao Gómez*, C-570/07 ja C-571/07, EU:C:2010:300, 72 kohta).
- 63 Ei siis voida pitää mahdottomana, että jos alueita ei ole rajattu, nuohoojat päättävät harjoittaa toimintaansa yksinomaan houkutteleviksi katsomillaan paikkakunnilla ja siis rajoitetun väestön osan hyväksi, jolloin vähemmän houkuttelevien paikkakuntien asukkailla ei olisi riittävästi nuohoojia, jotka voisivat taata varman ja laadukkaan nuohouspalvelun (ks. analogisesti tuomio *Blanco Pérez ja Chao Gómez*, C-570/07 ja C-571/07, EU:C:2010:300, 73 kohta).
- 64 Tästä seuraa, että pääasiassa kyseessä olevalla alueellisella rajoituksella on katsottava voitavan jakaa nuohoojat tasapainoisesti jäsenvaltion alueella, varmistaa koko väestölle nuohouspalvelun asianmukainen saatavuus ja siis taata kansanterveyden riittävä suojelu.
- 65 Vaikka edellä esitetystä ilmenee, että tällaisella säännöstöllä voidaan lähtökohtaisesti saavuttaa kansanterveyden suojelun tavoite, myös tavan, jolla tässä säännöstössä pyritään kyseiseen tavoitteeseen, on oltava johdonmukainen. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan näet kansallinen lainsäädäntö on omiaan takaamaan esitetyn tavoitteen toteutumisen vain, jos se tosiasiallisesti vastaa tavoitteeseen johdonmukaisella ja järjestelmällisellä tavalla (ks. vastaavasti tuomio *Blanco Pérez ja Chao Gómez*, C-570/07 ja C-571/07, EU:C:2010:300, 94 kohta; tuomio *Ottica New Line di Accardi Vincenzo*, C-539/11, EU:C:2013:591, 47 kohta ja tuomio *Sokoll-Seebacher*, C-367/12, EU:C:2014:68, 39 kohta).

- 66 Tässä yhteydessä on todettava, että vaikka viime kädessä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on määritettävä, täyttääkö elinkeinolain 123 § kyseisen edellytyksen, ja jos täyttää, missä määrin, unionin tuomioistuin voi kuitenkin mainitun tuomioistuimen ratkaisua helpottaakseen antaa tälle ohjeita pääasian asiakirjojen ja esitettyjen kirjallisten ja suullisten huomautusten perusteella (ks. tuomio *Grupo Itevelesa ym.*, C-168/14, EU:C:2015:685, 77 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 67 On myös huomautettava, että pääasiassa kyseessä olevalla säännöstöllä ei rajata suoraan maantieteellisiä alueita – eikä säännellä sitä – kriteerein, jotka ovat johdonmukaisia sen tavoitteen kanssa, jona on varmistaa se, että nuohoojien näillä alueilla harjoittamat sekä yksityiset taloudelliset toiminnot että palotoimeen kuuluvat tehtävät jakaantuvat tasapainoisesti.
- 68 Vaikka pääasiassa kyseessä oleva alueellinen rajoitus koskee nuohoojan ammatin harjoittamista kokonaisuudessaan, kansallisessa säännöstössä vahvistetaan alueiden rajaamisen ainoaksi kriteeriksi kriteeri, joka koskee nuohoojien vähimmäismäärää, jolla on taattava toiminnan taloudellinen kannattavuus kullakin alueella sen varmistamiseksi, että palotoimeen kuuluvat tehtävät hoidetaan tyydyttävällä tavalla, eikä siinä oteta millään tavalla huomioon yksityisiä taloudellisia toimintoja, jotka muodostavat lisäksi olennaisimman osan nuohoojan ammatin harjoittamisesta.
- 69 Tästä syystä elinkeinolain 123 §:n täytäntöönpanolla ei ehkä voida taata nuohoojan yksityisten taloudellisten toimintojen harjoittamisen tasapainoista jakaantumista kyseessä olevalla alueella eikä siis samantasoista kansanterveyden suojelua koko kyseisellä alueella (ks. analogisesti tuomio *Ottica New Line di Accardi Vincenzo*, C-539/11, EU:C:2013:591, 54 kohta).
- 70 Tämän perusteella – ja jollei tarkastuksista, jotka ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on suoritettava, muuta johdu – pääasiassa kyseessä olevalla kansallisella säännöstöllä ei pyritä johdonmukaisella ja järjestelmällisellä tavalla kansanterveyden suojelun tavoitteeseen.
- 71 Tällaisen arvioinnin osalta, joka perustuu direktiivin 2006/123 10 artiklan 4 kohtaan sekä 15 artiklan 1 kohtaan, 2 kohdan a alakohtaan ja 3 kohtaan, voitaisiin kuitenkin katsoa, ettei se ole määräävä, jos mainittua kansallista säännöstöä olisi arvioitava mainitun 15 artiklan 4 kohdan kannalta siinä tapauksessa, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen olisi luonnehdittava palotoimeen kuuluvat tehtävät yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvään palveluun sidoksissa oleviksi tehtäviksi tämän tuomion 41 ja 42 kohdassa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
- 72 Tässä yhteydessä on näet todettava, että mainitun direktiivin 15 artiklan 4 kohdassa säädetään, että sen 1–3 kohdassa vahvistettuja sääntöjä sovelletaan yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja koskevaan kansalliseen lainsäädäntöön vain siltä osin kuin viimeksi mainittujen kohtien soveltaminen ei oikeudellisesti tai tosiasiallisesti estä hoitamasta uskottuja erityistehtäviä.
- 73 Tässä yhteydessä – ja kun käsikirjan 10.2.4 kohtaa ja direktiivin 2006/123 johdanto-osan 72 perustelukappaletta luetaan yhdessä – kyseisen direktiivin 15 artiklan 4 kohtaa on siis tulkittava siten, että tuo säännös ei ole esteenä kansalliselle säännöstölle, jossa säädetään pääasiassa kyseessä olevan kaltaisesta alueellisesta rajoituksesta, kunhan kyseinen rajoitus on yhtäältä tarpeellinen, jotta nuohoojat voivat hoitaa palotoimeen kuuluvia tehtäviään taloudellisesti kannattavin edellytyksin, ja toisaalta kyseisten tehtävien hoitamiseen nähden oikeasuhteinen.
- 74 Kuten perussopimuksen kilpailusääntöjä koskevasta unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, tämän viimeksi mainitun arvioinnin suorittamiseksi on tosin lähdettävä siitä, että yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvää tehtävää hoitavan velvollisuus tarjota palvelujaan taloudellisesti tasapainoisin edellytyksin edellyttää mahdollisuutta kompensatioon kannattavien ja vähemmän kannattavien toimialojen välillä ja voi siis oikeuttaa rajoittamaan sijoittautumisvapautta taloudellisesti kannattavilla aloilla (ks. analogisesti tuomio *Corbeau*, C-320/91, EU:C:1993:198, 16 ja 17 kohta ja tuomio *Ambulanz Glöckner*, C-475/99, EU:C:2001:577, 57 kohta).

- 75 On kuitenkin myös katsottava, ettei tällainen rajoittaminen ole oikeutettua silloin, kun on kyseessä kysymyksessä olevasta yleisiin tarkoituksiin liittyvästä palvelusta erotettavissa olevat erityispalvelut, jos nämä palvelut eivät luonteeltaan ja edellytyksiltään, joissa niitä tarjotaan, horjuta mainitun yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun taloudellista tasapainoa (ks. analogisesti tuomio Corbeau, C-320/91, EU:C:1993:198, 19 kohta ja tuomio Ambulanz Glöckner, C-475/99, EU:C:2001:577, 59 kohta).
- 76 Näiden seikkojen perusteella ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tutkittava pääasiassa kyseessä olevan alueellisen rajoituksen oikeasuhteisuutta arvioitaessa, liittyvätkö Kärntenin osavaltion nuohoojien harjoittamat yksityiset taloudelliset toiminnot niin läheisesti palotoimeen kuuluiin tehtäviin, että niiden on katsottava olevan sellaisia, ettei niitä voida erottaa kyseisistä tehtävistä.
- 77 Jos näin ei ole, mainitun tuomioistuimen on tarkastettava, onko pääasiassa kyseessä oleva alueellinen rajoitus – siltä osin kuin se koskee myös sellaisten yksityisten taloudellisten toimintojen harjoittamista, jotka voidaan erottaa palotoimeen kuuluvista tehtävistä – joka tapauksessa tarpeellinen, jotta asianomaiset nuohoojat voivat varmistaa nämä viimeksi mainitut tehtävät taloudellisesti tasapainoisin edellytyksin, vai voidaanko mainittujen tehtävien hoitamisen taloudellinen kattavuus varmistaa myös sellaisella alueiden rajaamisella, joka koskee yksinomaan näiden tehtävien hoitamista.
- 78 Tässä yhteydessä on todettava, että unionin tuomioistuimen käytössä olevasta asiakirja-aineistosta ilmenee, että Salzburgin osavaltion säännöstössä nuohouspiirit määritellään yksinomaan palotoimeen kuuluvien tehtävien osalta, mikä on omiaan osoittamaan, että tällainen alueellinen rajoitus voisi riittää takaamaan näiden tehtävien hoitamisen taloudellisesti tasapainoisin edellytyksin.
- 79 Kaikkien edellä esitettyjen seikkojen perusteella toiseen kysymykseen on vastattava, että
- direktiivin 2006/123 10 artiklan 4 kohtaa sekä 15 artiklan 1 kohtaa, 2 kohdan a alakohtaa ja 3 kohtaa on tulkittava siten, että ne ovat esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle kansalliselle säännöstölle, jonka mukaan nuohoojan elinkeinolupa on kokonaisuudessaan rajattu tiettyyn maantieteelliseen alueeseen, kun kyseisellä säännöstöllä ei pyritä johdonmukaisella ja järjestelmällisellä tavalla kansanterveyden suojelun tavoitteen toteutumiseen, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkastettava,
  - direktiivin 2006/123 15 artiklan 4 kohtaa on tulkittava siten, että se ei ole esteenä tällaiselle säännöstölle siinä tapauksessa, että palotoimeen kuuluvat tehtävät olisi luonnehdittava yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvään palveluun sidoksissa oleviksi tehtäviksi, kunhan säädetty alueellinen rajoitus on tarpeellinen ja oikeassa suhteessa kyseisten tehtävien hoitamiseen taloudellisesti kannattavin edellytyksin. Tämän arvioiminen kuuluu ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle.

Oikeudenkäyntikulut

- 80 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Palveluista sisämarkkinoilla 12.12.2006 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2006/123/EY on tulkittava siten, että se kattaa pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen nuohoojan ammatin harjoittamisen kokonaisuudessaan, vaikka kyseinen ammatti edellyttää paitsi yksityisten taloudellisten toimintojen myös palotoimen alaan kuuluvien tehtävien suorittamista.**
- 2) **Direktiivin 2006/123 10 artiklan 4 kohtaa sekä 15 artiklan 1 kohtaa, 2 kohdan a alakohtaa ja 3 kohtaa on tulkittava siten, että ne ovat esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle kansalliselle säännöstölle, jonka mukaan nuohoojan elinkeinolupa on kokonaisuudessaan rajattu tiettyyn maantieteelliseen alueeseen, kun kyseisellä säännöstöllä ei pyritä johdonmukaisella ja järjestelmällisellä tavalla kansanterveyden suojelun tavoitteen toteutumiseen, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkastettava.**

Direktiivin 2006/123 15 artiklan 4 kohtaa on tulkittava siten, että se ei ole esteenä tällaiselle säännöstölle siinä tapauksessa, että palotoimeen kuuluvat tehtävät olisi luonnehdittava yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvään palveluun sidoksissa oleviksi tehtäviksi, kunhan säädetty alueellinen rajoitus on tarpeellinen ja oikeassa suhteessa kyseisten tehtävien hoitamiseen taloudellisesti kannattavin edellytyksin. Tämän arvioiminen kuuluu ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle.

Allekirjoitukset